KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 1 päivänä maaliskuuta 1995,

Valtion tuesta N:o C 1A/92 — farmaseuttisista valmisteista ja niihin liittyvistä muista valmisteista kannettavien maksujen avulla rahoitettu Kreikan lääkealan tukijärjestelmä

(Ainoastaan kreikankielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(95/456/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 93 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

on pyytänyt niitä, joita asia koskee, esittämään asiasta huomautuksensa kyseisen artiklan mukaisesti ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo, että

I

Greek National Organization of Pharmaceuticals (NOP) on 11 päivänä tammikuuta 1983 annetulla lailla N:o 1316/83 perustettu julkinen yhteisö.

NOP:n lakisääteisenä tehtävänä oli kansanterveyden suojelu ja parantaminen sekä yleisen edun ajaminen farmaseuttisten valmisteiden ja niihin liittyvien muiden valmisteiden tuotannon, maahantuonnin ja liikkumisen aloilla, alan kaupallisten yritysten tai teollisuuden kehittäminen sekä tutkimuksen ja teknologian kehittäminen lääkealalla.

Vuoteen 1991 asti NOP:tä rahoitettiin suoraan seuraavista maksuista saaduilla tuloilla: a) 15 prosentin suuruinen maksu kaikkien Kreikan markkinoilla myytyjen farmaseuttisten valmisteiden tukkuhinnasta riippumatta siitä, olivatko ne peräisin Kreikasta, jostakin muusta jäsenvaltiosta tai kolmannesta maasta; b) yhden prosentin suuruinen maksu kaikista Kreikan markkinoilla myydyistä kosmeettisista valmisteista riippumatta siitä, olivatko ne peräisin yhteisöstä, Kreikasta tai jostakin kolmannesta maasta; c) muita maksuja ja kuluja farmaseuttisten valmisteiden ja niihin liittyvien muiden valmisteiden liikkumisesta Kreikan markkinoilla; d) NOP:n rahoitus tapahtui myös välillisesti siirtämällä tarvittaessa varoja valtion budjetista.

Samassa laissa N:o 1316/83 säädettiin kahden rinnakkaisen, NOP:n määräysvallan ja valvonnan alaisen oikeushenkilön perustamisesta, jotka olivat tuontannon alaa edustava National Industry of Pharmaceuticals S.A. (NIP) sekä lääkevalmisteiden jakelun alaa edustava State Deposit of Pharmaceuticals S.A. (SDP). Näiden oli määrä olla yksityisoikeudellisia oikeushenkilöitä (osakeyhtiöitä).

NIP:n lakisääteisenä tehtävänä oli farmaseuttisten valmisteiden tuotanto, maahantuonti ja myynti kotimarkkinoilla, näiden valmisteiden vienti sekä minkä tahansa muun sellaisen tavaran hankinta, joka on välttämätön NIP:n tarkoitusperien ja markkinoiden tarpeiden täyttymisen kannalta.

Yhtiön osakepääoma muodostuu yhdestä osuudesta, jonka omisti NOP. NOP suoritti osakepääoman maksun yhtiölle erissä vuosina 1985—1989 sekä jälleen vuonna 1991 suorina siirtoina valtion budjetista. NIP käytti myös omasta taloudellisesta toiminnastaan saatuja tuloja.

SDP:n lakisääteisenä tehtävänä oli farmaseuttisten valmisteiden maahantuonti, vienti ja kaupan pitäminen. NIP:n tavoin sen osakepääoma muodostui yhdestä NOP:n omistamasta osuudesta. NOP myös maksoi SDP:n toimintakustannukset, ja sille luovutettiin yhtiön voitot.

Vuoden 1991 jälkeen NOP:n tavoitteita ja rahoitustapaa muutettiin laeilla N:o 1759/88, N:o 1821/88 sekä erityisesti laeilla N:o 1965/91, N:o 2001/91 ja N:o 2065/92. Sen nykyisenä lakisääteisenä tehtävänä on suojella ja parantaa kansanterveyttä sekä ajaa yleistä etua farmaseuttisten valmisteiden ja niihin liittyvien muiden valmisteiden alalla, varmistaa, että Kreikan markkinoilla on riittävä määrä taattuja parhainta laatua olevia farmaseuttisia valmisteita, edistää ja kehittää teknologiaa ja tutkimusta lääkealalla.

Mitä tulee NOP:n rahoitukseen, tämän yrityksen pääasiallisena tulonlähteenä on 10 prosenttia tuotosta, joka saadaan kantamalla 15 prosentin suuruinen maksu kaikkien Kreikan markkinoilla myytyjen farmaseuttisten valmisteiden tukkuhinnasta sekä yhden prosentin suuruinen maksu kaikkien kosmeettisten valmisteiden tukkuhinnasta. Nämä maksut peritään sekä Kreikassa valmistetuista että sinne tuoduista valmisteista riippumatta siitä, ovatko ne peräisin jostakin muusta jäsenvaltiosta tai kolmannesta maasta. Sekä NIP että SDP purettiin lailla N:o 1965/91.

NOP:n yhteyteen perustettiin Institute for Pharmaceutical Research and Technology (IFET) (laki N:o 1965/91), joka asetettiin sen määräysvallan alaiseksi. Vaikka IFET on laillisesti perustettu, se ei vielä ole toiminnassa. IFET on yksityisoikeuden alaan kuuluva oikeushenkilö ja sen lakisääteisiin tehtäviin kuuluu farmaseuttisten valmisteiden tutkimus ja kehittäminen, lääkkeiden laadunvalvonta, lääkealan teknologian kehittäminen ja maahantuonti, sekä farmaseuttisten valmisteiden tuonti ja vienti ainoastaan, jos Kreikan markkinoiden erityistarpeita ei muulla tavoin voida täyttää (yksityisten maahantuojien puuttuessa).

IFET on tarkoitus rahoittaa osittain suorittamalla suoria varojen siirtoja NOP:sta, sen omasta tutkimustoiminnasta saaduilla tuotoilla, lainoittamalla sekä sen omaisuuden osittaisesta myynnistä mahdollisesti saaduilla tuotoilla. Toisin sanoen tietty prosenttiosuus suoraan NOP:lle osoitetuista ja siirretyistä julkisista varoista tullaan ohjaamaan IFET:n toiminnan rahoittamiseen.

II

Komissio pyysi sille tehdyn valituksen johdosta 22 päivänä helmikuuta 1991 päivätyllä kirjeellä Kreikan viranomaisia toimittamaan komissiolle tietoja NOP:n omistamille yhtiöille NIP:lle ja SDP:lle myönnetystä tuesta. Komissio pyysi toimittamaan tietoja myös Kreikassa myydyistä farmaseuttisista ja kosmeettisista valmisteista kannettavista maksuista, joilla NOP:tä ja sitä kautta välillisesti myös NIP:tä ja SDP:tä vuotuisen valtionavustuksen lisäksi rahoitettiin.

Kreikan viranomaisten 2 päivänä lokakuuta 1991 päivätyssä vastauksessa, joka sisälsi yleistä tietoa NOP:n tavoitteista ja sen rahoituksen rakenteesta, ainoastaan tarjoudutttiin muuttamaan NOP:tä koskevaa lakia. Yksityiskohtaisia tietoja, joita useaan otteeseen pyydettiin kirjeitse ja Kreikan viranomaisten kanssa käytyjen keskustelujen aikana (25 päivänä huhtikuuta 1991 päivätty kirje sekä komission ja Kreikan energiaministerin välinen tapaaminen 18 päivänä marraskuuta 1991), ei kuitenkaan saatu.

Niiden tietojen mukaan, jotka komissiolla oli käytettävissään menettelyä aloitettaessa, ainoa osakkeenomistaja, toisin sanoen valtio, suoritti edelleen huomattavia varojen siirtoja molemmille edellä tarkoitetuille yrityksille useista lainsäädäntöön tehdyistä muutoksista huolimatta.

Komissio katsoi, että 92 artiklan 1 kohdan edellytykset täyttyivät ja ettei mitään 92 artiklan 3 kohdan a, b tai c alakohdan poikkeuksista vaikuttanut voitavan soveltaa.

Edellä olevan perusteella komissio ilmoitti Kreikan hallitukselle 6 päivänä helmikuuta 1992 päivätyllä kirjeellä aloittaneensa 93 artiklan 2 kohdan mukaisen menettelyn tätä maksuja kantamalla rahoitettua tukijärjestelmää vastaan ja pyysi tätä yhden kuukauden määräajassa kyseisen kirjeen tiedoksi antamisesta esittämään sille huomautuksensa toimenpiteestä sekä mahdolliset tukijärjestelmään liittyvät lisätiedot.

Lisäksi komissio kehotti *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*[1] 22 päivänä helmikuuta 1992 muita jäsenvaltioita ja muita, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa kyseisistä toimenpiteistä yhden kuukauden määräajassa tämän ilmoituksen julkaisemispäivämäärästä.

III

Pyydettyään komissiota pidentämään huomautusten esittämiselle asetettua alkuperäistä määräaikaa ja komission hyväksyttyä tämän pyynnön Kreikan hallitus toimitti komissiolle huomautuksensa 30 päivänä huhtikuuta 1992 päivätyssä kirjeessä.

Kreikan hallitus vastasi ainoastaan osittain komission sille esittämään kysymykseen, ja siltä pyydettin 28 päivänä heinäkuuta 1992 päivätyllä kirjeellä lisätietoja asiasta.

Pyydettyään komissiota pidentämään lisätietojen toimittamiselle asetettua määräaikaa Kreikan hallitus lähetti komissiolle lisätietoja vastauksensa täydennykseksi 2 ja 23 päivänä lokakuuta 1992 päivätyissä kirjeissä.

Kreikan hallituksen toimittamista uusista tiedoista ilmeni, että tätä tukijärjestelmää sovellettiin maahantuontiin, ja siihen sisältyi farmaseuttisten valmisteiden ja niihin liittyvien muiden valmisteiden (kosmeettiset valmisteet) Kreikasta tapahtuvan viennin vapauttaminen kaikista veroista ja maksuista, mukaan lukien kyseisistä 15 ja yhden prosentin maksuista. Lisäksi siihen kuului NOP:n varojen siirtoja pienelle tutkimusyksikölle (IFET). Näitä siirtoja voitaisiin mahdollisesti pitää tukena.

Kreikan viranomaisille esitettiin 11 päivänä maaliskuuta 1993 päivätyllä kirjeellä joukko uusia kysymyksiä tilanteen selvittämiseksi yleisen tukijärjestelmän osalta. Kreikan hallitus ilmoitti 21 päivänä huhtikuuta 1993 päivätyllä kirjeellään komissiolle harkitsevansa mahdollisuutta tarkistaa maksunkantojärjestelmää, jota pidettiin yllä NOP:n hyväksi.

Kreikan viranomaisten pyynnöstä pidettiin kokous Ateenassa 28 päivänä toukokuuta 1993. Kokouksen aikana Kreikan hallituksen edustajat ilmaisivat halukkuutensa muuttaa NOP:tä koskevan lainsäädännöllisen kehyksen yhteisön lainsäädännön mukaiseksi.

Komissio muistutti Kreikan viranomaisia 7 päivänä kesäkuuta 1993 päivätyllä kirjeellä, että niiden odotettiin 15 työpäivän kuluessa 28 päivänä toukokuuta 1993 pidetystä kokouksesta ilmoittavan komissiolle toimenpiteistä, jotka ne aikovat toteuttaa yhteisön lainsäädännön noudattamiseksi valtiontukijärjestelmässä farmaseuttisten ja kosmeettisten valmisteiden alalla.

[1] EYVL N:o C 48, 22.2.1992, s. 6

Kreikan viranomaiset ilmoittivat komissiolle 18 päivänä lokakuuta 1993 päivätyllä kirjeellä, että Kreikan hallitus aikoi lakkauttaa sekä 15 ja yhden prosentin suuruiset veroluonteiset maksut että NOP:n hyväksi menevän 10 prosentin suuruisen osuuden veroluonteisista maksuista muodostuvasta kokonaistulosta. Sisäisistä syistä näitä toimenpiteitä ei kuitenkaan kyseisessä määräajassa voitu saattaa osaksi lainsäädäntömenettelyä. Komissio ilmoitti Kreikan hallitukselle 10 päivänä marraskuuta 1993 päivätyllä kirjeellä pidentävänsä määräaikaa 15 työpäivällä, jotta se voisi laatia ja panna täytäntöön yhteisön lainsäädännön noudattamisen edellyttämät lait.

Kuitenkin 28 päivänä tammikuuta 1994 saapuneessa kirjeessä Kreikan viranomaiset palasivat lopulta aiempaan väitteeseensä, jonka mukaan kyseiset maksut eivät olleet veroluonteisia maksuja, koska ne oli maksettu sosiaali- ja terveysministeriön budjetista. Ne uudistivat väitteensä, jonka mukaan kyseinen 10 prosenttia muodosti ohjeellisen prosenttiosuuden valtionavustusten suuruuden laskemiseksi, jotta NOP voisi tehdä suunnitelmat tulevan varalle.

Muut jäsenvaltiot tai kolmannet osapuolet eivät esittäneet huomatuksia *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaisua seuranneen menettelyn yhteydessä.

IV

Tutkittaesssa, ovatko perustettu maksunkantojärjestelmä ja varojen siirto EY:n perustamissopimuksen 92 artiklassa tarkoitettua valtion tukea, on erotettava toisistaan vuoteen 1991 asti voimassa ollut alkuperäinen järjestelmä ja nykyinen järjestelmä.

Tammikuusta 1983 vuoteen 1991 asti toimenpiteet, joita asia koskee, käsittivät a) NOP:n rahoittamisen pääasiassa kantamalla kaikista sekä kotimaisista että maahantuoduista farmaseuttisista valmisteista 15 prosentin ja niihin liittyvistä muista valmisteista (kosmeettiset valmisteet) yhden prosentin suuruisen maksun ja b) sekä varojen siirtämisen NOP:n kautta kahdelle yritykselle, NIP:lle ja SDP:lle.

NOP:stä siirrettiin varoja NIP:lle vuosina 1985—1989 ja jälleen vuonna 1991 yhteensä kuuden miljardin drakman edestä. Tästä määrästä viisi miljardia drakmaa ohjattiin NIP:lle alkupääomaksi, johon myöhemmin lisättiin miljardi drakmaa. Nämä varat oli tarkoitettu kolmen lääketehtaan ostamiseen ja/tai rakentamiseen sekä kansanterveyttä käsittelevän tiedotusaineiston painatukseen. NIP-tehtaat eivät koskaan edenneet tuontantovaiheeseen. Koska NIP ei omistanut omia lääketehtaita, se antoi lääketuotannon toimeksi yksityiselle sektorille.

Näiden varojen siirron ansiosta se saattoi alentaa kustannuksiaan ja siten kilpailla epäyhdenvertaisin edellytyksin farmaseuttisten valmisteiden ja niihin liittyvien muiden valmisteiden tuotannossa ja kaupan pitämisessä. Sen kilpailijat sitä vastoin joutuivat maksamaan itse kaikki tuotantokustannuksensa, ja heihin kuuluivat myös muut yhteisön valmistajat, jotka eivät joutuneet ainoastaan vastaamaan itse omista tuotantokustannuksistaan, vaan samalla myös rahoittamaan NOP:n tytäryhtiöiden kehitystä ja kasvavaa kilpailukykyä.

SDP:lle vuosina 1985—1991 siirretyt varat olivat yhteensä 1 185 476 663 drakmaa, ja ne oli Kreikan hallituksen mukaan tarkoitettu pääasiassa sellaisten harvinaisten ja/tai erikoislääkkeiden tuonnin rahoitukseen, joita yksityinen sektori ei tuonut maahan (AIDS-lääkkeet, munuaishäiriöiden hoitoon tarkoitetut lääkkeet jne.).

Näillä siirroilla SDP kattoi toimintakustannuksensa tarvitsematta maksaa minkäänlaisia rahoituskustannuksia ja saattoi siten kilpailla muiden mahdollisten lääkkeiden yksityisten maahantuojien kanssa, joiden täytyi vastata kaikista toimintakustannuksistaan itse.

Kannetuista maksuista saatavia tuloja on pidettävä julkisina varoina, jos ne ovat lakisääteisiä. Julkisten varojen käyttöä jäsenvaltiossa sellaisen yrityksen rahoittamiseen, joka muun toiminnan ohella myös edistää yritysten kehitystä ja siten vahvistaa niiden asemaa kilpailijoihin nähden sekä kyseisen valtion sisällä että yhteisössä, on pidettävä näihin kilpailijoihin vaikuttavana. Se tosiseikka, että nämä siirrot rahoitettiin kantamalla maksuja, joita sovellettiin myös tuontiin muista jäsenvaltioista, loi lisää etuuksia Kreikan farmaseuttisten ja kosmeettisten valmisteiden valmistajille, koska yhtiöt muissa jäsenvaltioissa joutuivat osallistumaan kreikkalaisia kilpailijoitaan hyödyttävien toimien rahoitukseen.

Vuoden 1991 ja pääasiassa laeilla N:o 1965/91, N:o 2000/91 ja N:o 2065/92 lainsäädäntöön tehtyjen muutosten jälkeen tukijärjestelmä koostui a) NOP:n rahoittamisesta sille varatulla prosenttiosuudella kaikista sen tuloista, mukaan lukien kaikista farmaseuttisista valmisteista ja niihin liittyvistä muista valmisteista tässä järjestyksessä kannetut 15 ja yhden prosentin suuruiset maksut; b) mahdollisesta lääkealan tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävästä valtion tuesta perustamalla IFET.

Ensimmäisen kohdan osalta on huomattava, että kyseisen maksunkantojärjestelmän soveltaminen NOP:n hyväksi merkitsee, että kaikki NOP:n tulot niiden alkuperästä riippumatta, mukaan lukien farmaseuttisista valmisteista ja niihin liittyvistä muista valmisteista kannetut 15 ja yhden prosentin suuruiset maksut, on rinnastettava valtion tuloihin. Ne kannetaan suoraan valtion kassaan ja liitetään valtion budjettiin. Näistä kokonaistuloista 10 prosenttia on kuitenkin lakisääteisesti osoitettu siirrettäväksi yrityksen (NOP) rahoitukseen. Osa näistä tuloista on tarkoitettu käytettäväksi IFET:n harjoittaman lääkealan tutkimus- ja kehitystyön rahoittamiseen osittain.

Tutkittaessa tämän valtion tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille olisi erotettava toisistaan osuus, jolla rahoitetaan kansanterveystyötä ja siihen liittyviä toimintoja, ja osuus, jolla rahoitetaan sovellettua tutkimus- ja kehitystyötä.

Suhteellisen etäällä markkinoista olevan kansanterveystyön edistämiseen pyrkivät toimenpiteet eivät todennäköisesti vaikuta yhteisön kauppaan. NOP:n toimintoihin kuuluu julkisia neuvontapalveluja, jotka hyödyttävät koko Kreikan väestöä, sekä rekisteröintipalveluja, jotka koskevat kaikkia Kreikan farmaseuttisten valmisteiden markkinoilla liikkuvia valmisteita. Kaikki kreikkalaiset ja ulkomaiset valmistajat hyötyvät erotuksetta rekisteröintipalveluista, ja rekisteröimismaksut peritään kaikilta valmistajilta. Kreikan lääkealan valmistajiin ei siis sovelleta mitään erityistä etuuskohtelua. On epätodennäköistä, että mikään näistä toiminnoista vaikuttaisi yhteisön kauppaan. Ne eivät siten täytä 92 artiklan 1 kohdan edellytyksiä eikä niitä voida pitää tukena.

Yleiseen tukijärjestelmään kuuluvista muista tukitoimenpiteistä eli sovellettuun tutkimus- ja kehitystyöhön lääkealalla myönnettävästä tuesta todetaan seuraavaa. Edellä selostettuihin IFET:n lakisääteisiin tehtäviin kuuluu farmaseuttisten valmisteiden tutkimus ja kehittäminen, lääkkeiden laadunvalvonta, lääkealan teknologian kehittäminen ja maahantuonti sekä farmaseuttisten valmisteiden maahantuonti tai vienti ainoastaan, jos Kreikan markkinoiden erityistarpeita ei voida täyttää muulla tavoin (yksityisten maahantuojien puuttuessa). Tietty prosenttiosuus NOP:lle osoitetuista julkisista varoista ohjataan IFET:n toimintojen rahoittamiseen.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen 25 kesäkuuta 1970 asiassa 47/69 Government of the French Republic v Commission [1] tehdyn päätöksen mukaan valtion tuen rahoittaminen pakollista maksua kantamalla muodostaa tuen olennaisen osan, ja tällaista tukea arvioitaessa sekä tuki että rahoitusmenetelmän yhdenmukaisuus yhteisön oikeuden kanssa olisi tutkittava.

Vaikka tutkimuselimet asettaisivatkin tutkimustulokset kaikkien asianomaisten käytettäväksi muissa jäsenvaltioissa, se ei tässä nimenomaisessa tapauksessa välttämättä johtaisi siihen, että kaikki osapuolet jakaisivat tutkimuksesta saadun hyödyn rehellisesti ja tasapuolisesti keskenään, sillä vaikka osapuolille taattaisiin lailla tasapuolinen kohtelu, käytännön tasolla Kreikan toimijat olisivat kuitenkin väistämättä kaikkein suosituimmassa asemassa.

Tällainen tutkimus määräytyy niiden alojen, joille kyseinen valtio on erikoistunut, sekä sen tarpeiden ja puutteiden perusteella. Lisäksi toimijat muissa jäsenvaltioissa usein maksavat samankaltaisesta tutkimuksesta joko suoraan tai osallistumalla vastaavien kansallisten tutkimuslaitostensa rahoitukseen, eikä niillä sen vuoksi ole käyttöä Kreikan tutkimuselinten tutkimustuloksille.

Jopa tapauksissa, joissa ehdotettua tutkimustyöhön myönnettävää tukea pidetään sekä muodoltaan että tavoitteiltaan yhteismarkkinoille soveltuvana, tällaisen tuen rahoittaminen veroluonteisilla maksuilla, joita sovelletaan myös muualta yhteisöstä tuotuihin tavaroihin, muodostaa suojan, jonka vaikutus on edellä mainitun 25 päivänä kesäkuuta 1970 tehdyn yhteisöjen tuomioistuimen päätöksen mukaan tehokkaampi kuin itse tuen.

Julkisten varojen (kannetuista maksuista saatujen tulojen) käyttäminen sellaisen tutkimuslaitoksen rahoittamiseen, jonka toiminta vahvistaa tiettyjen yritysten asemaa niiden kansallisiin tai yhteisössä oleviin kilpailijoihin verrattuna, vaikuttaa näihin kilpailijoihin. Lisäksi siirtojen rahoittaminen osittain kantamalla maksuja tuonnista muista jäsenvaltioista luo lisää etuuksia Kreikan lääke- ja kosmetiikka-alalle, koska yritykset muissa jäsenvaltioissa joutuvat rahoittamaan kreikkalaisia kilpailijoitaan hyödyttäviä toimia. Tämä toimenpide on selvästi 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtion tukea.

Maksunkantojärjestelmän perustamisesta NOP:n hyväksi ennen vuotta 1991 eli tuen myöntämisestä NOP:lle ja sen kautta tytäryhtiöille NIP:lle ja SDP:lle ei ilmoitettu etukäteen komissiolle 93 artiklan 3 kohdassa määrättyjen menettelysääntöjen mukaisesti, kuten asiaan kuuluu.

Myöskään vuonna 1991 tehdyistä muutoksista NOP:tä sekä IFET:tä koskevaan tukijärjestelmään ei ilmoitettu etukäteen komissiolle 93 artiklan 3 kohdassa määrättyjen menettelysääntöjen mukaisesti. Tämä tuki oli ja on yhä kummankin ajanjakson osalta Kreikan hallituksen laittomasti myöntämää tukea.

V

Farmaseuttisten valmisteiden ja niihin liittyvien muiden valmisteiden kauppavaihto yhteisössä vuonna 1991 oli yli 24 miljardia ecua. Samana vuonna näiden valmisteiden kauppa yhteisön ja neljän ETA-maan (Itävalta, Suomi, Ruotsi ja Norja) välillä ylitti 2,7 miljardia ecua.

Kreikan farmaseuttisten valmisteiden markkinoiden, joilla kyseisillä yrityksillä on merkittävä asema, kauppavaihto vuonna 1991 oli arviolta 320 miljoonaa ecua. Samana vuonna farmaseuttisten ja kosmeettisten valmisteiden vienti jäsenvaltioista Kreikkaan oli yhteensä 282 miljoonaa ecua. Kreikan farmaseuttisten ja kosmeettisten valmisteiden vienti muihin jäsenvaltioihin oli samana vuonna yhteensä 38 miljoonaa ecua. On selvää, että farmaseuttisten ja kosmeettisten valmisteiden valmistajat kävivät keskenään kauppaa yhteisössä ja että nämä valmisteet olivat alttiina jäsenvaltioiden väliselle kilpailulle.

[1] [1970] ECR 487

Vastaavasti myös yhteisön ja ETA-maiden (Itävalta, Suomi, Ruotsi ja Norja) farmaseuttisten ja kosmeettisten valmisteiden valmistajat kävivät kauppaa ja kilpailivat keskenään. Näiden neljän maan vienti Kreikkaan oli yhteensä 12 miljoonaa ecua Kreikan viennin näihin maihin ollessa samana vuonna yhteensä 183 000 ecua.

Tämän seurauksena NOP:lle ja sen kautta NIP:lle ja SDP:lle vuoteen 1991 mennessä maksettu tuki vahvisti Kreikan valmistajien asemaa niiden yhteisössä ja ETA-maissa oleviin kilpailijoihin verrattuna. Tämä tuki, joka osittain rahoitettiin niiden kilpailijoilta kannetuilla maksuilla, vääristi kilpailua ja vaikutti yhteisön kauppaan 92 artiklan 1 kohdan merkityksessä.

Myös varojen siirto NOP:lle ja sen kautta IFET:lle vuoden 1991 jälkeen vahvistaa Kreikan valmistajien asemaa niiden kilpailijoihin verrattuna. Tämä tuki vääristää kilpailua ja vaikuttaa yhteisön kauppaan 92 artiklan 1 kohdan merkityksessä.

VI

Edellä mainitun yhteisöjen tuomioistuimen päätöksen mukaan se, että tuki rahoitetaan kantamalla pakollinen maksu, muodostaa tuen olennaisen osan; tutkittaessa tällaisen tuen soveltuvuutta yhteismarkkinoille on sekä tuki että sen rahoitustapa tutkittava sen mukaan, onko se yhteisön oikeuden mukainen.

EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdan mukaan tuki, joka täyttää siinä asetetut edellytykset, ei sovellu yhteismarkkinoille. Poikkeuksia, joista 92 artiklan 2 kohdassa määrätään, ei tässä tapauksessa voida soveltaa ottaen huomioon tuen luonne ja sen tavoitteet.

92 artiklan 3 kohdassa luetellaan tuet, joita voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvina. Yhdenmukaisuus perustamissopimuksen kanssa on arvioitava suhteessa koko yhteisöön, ei yhteen sen jäsenvaltioista. Yhteismarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi 92 artiklan 3 kohdassa määrättyjä poikkeuksia sen 1 kohtaan on tulkittava ankarasti tarkasteltaessa mitä tahansa tukijärjestelmää tai yksittäistä tukea.

Kreikan hallitus ei ole pystynyt esittämään eikä komissio löytämään mitään alueellisia syitä tuen myöntämiselle lääkeyrityksille. Sen vuoksi 92 artiklan 3 kohdan a ja c alakohdan poikkeuksia, jotka koskevat tukea tiettyjen alueiden kehityksen edistämiseen ja helpottamiseen, ei voida soveltaa.

Mitä tulee 92 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyjen, tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseen tarkoitettua tukea koskevien poikkeusten soveltamiseen ajanjaksona ennen vuotta 1991, kun kyseisellä tuella helpotettiin kyseisten yksittäisten yritysten kehitystä, vaikuttaa siltä, ettei sillä edistetty kyseisiä toimintoja vaikuttamatta samalla yhteisön tasolla kauppaehtoihin yhteisön edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Kyseisen tuen ansiosta tuensaajayritysten (NIP ja SDP) tarvitsi vastata ainoastaan osasta kustannuksiaan ja ne saattoivat siten myydä alhaiseen hintaan ja kasvattaa samalla markkina-osuuttaan vahingoksi kilpailijoilleen, joiden täytyi rahoittaa kehityksensä omista varoistaan.

Mitä tulee 92 artiklan 3 kohdan b alakohdan poikkeuksiin, NIP:lle ja SDP:lle myönnetty tuki ei ollut tarkoitettu Euroopan yhteistä etua koskevan tärkeän hankkeen edistämiseen eikä Kreikan taloudessa olevan vakavan häiriön poistamiseen; myöskään Kreikan hallitus ei ole esittänyt, että näitä poikkeuksia olisi sovellettava.

Näin ollen komissio katsoo, että ennen vuotta 1991 NOP:lle ja sen kautta NIP:lle ja SDP:lle myönnettyyn tukeen, joka rahoitettiin farmaseuttisten ja kosmeettisten valmisteiden myynnistä kannetuilla maksuilla, ei voida soveltaa mitään EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 3 kohdassa määrätyistä poikkeuksista.

Vuoden 1991 jälkeen Kreikan viranomaiset ovat jatkaneet julkisten varojen siirtämistä NOP:lle ohjaamalla 10 prosenttia sen kokonaistuloista, mukaan lukien tulot 15 ja yhden prosentin suuruisista maksuista kyseisen yrityksen rahoitukseen. Nämä siirrot eivät muodosta uhkaa kaupalle niin kauan kuin niillä rahoitetaan suhteellisen etäällä markkinoista olevia kansanterveyden suojeluun tähtääviä toimenpiteitä. NOP:n erotuksetta kaikille lääkevalmistajille maksusta tarjoamat rekisteröintipalvelut eivät anna kilpailuetua kreikkalaisille valmistajille. Sen vuoksi näitä siirtoja ei voida pitää 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna tukena.

Sovelletun tutkimus- ja kehitystyön rahoittamiseen käytettyjen varojen siirrot NOP:n kautta IFET:lle voivat 92 artiklan 1 kohdan merkityksessä vaikuttaa yhteisön kauppaan ja vääristää kilpailua. Tämä tuki on tarkoitettu lääkealan kehityksen helpottamiseen Kreikassa eikä se todennäköisesti vaikuttaisi kauppaan yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla, jos Kreikan lääkealan toimijat itse maksaisivat tutkimustyöstä aiheutuvat kustannukset. Periaatteessa kyseiseen tukeen voitaisiin soveltaa 92 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyä poikkeusta.

Tätä vaihtoehtoa ei kuitenkaan voida harkita, koska kyseinen osa tuesta on osittain rahoitettu kantamalla maksuja muista jäsenvaltioista peräisin olevista valmisteista. Kyseinen rahoitusmenetelmä tekee tuen soveltumattomaksi yhteismarkkinoille.

Tämä tuki on laittomasti myönnettyä, koska siitä ei ilmoitettu komissiolle, ja se on sen vuoksi lakkautettava, jollei tuen rahoitusmenetelmää muuteta siten, että muiden jäsenvaltioiden valmisteista ei enää kanneta maksuja.

Komissio panee merkille, että ennen vuotta 1991 tukea saaneet yhtiöt NIP ja SDP on purettu 24 päivänä joulukuuta 1991 julkaistulla lailla N:o 1965/91. Yhtiöiden purkamisesta saatu tuotto on jo siirretty valtion budjettiin. Nämä yhtiöt eivät itse valmistaneet lääkkeitä, vaan antoivat työn alihankinnaksi kolmansille yhtiöille. Näistä syistä tuen takaisin maksaminen on mahdotonta, ja

Kreikan viranomaisten toimittamien tietojen mukaan IFET ei vielä ole aloittanut toimintaansa, toisin sanoen tälle tutkimuslaitokselle ei toistaiseksi ole siirretty yhtään maksuista saatavia tuloja,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kreikan vuoteen 1991 Greek National Organization of Pharmaceuticalsille ja sen kautta kyseisen yhtiön tytäryhtiöille National Industry of Pharmaceuticals S.A:lle ja State Deposit of Pharmaceuticals S.A:lle myöntämä, myös muiden jäsenvaltioiden tuonnista kannetuin maksuin rahoitettu tuki on yhteismarkkinoille soveltumatonta.

2 artikla

Tuki, jota Kreikka aikoo myöntää varojen siirtoina valtiolta Greek National Organization of Pharmaceuticalsille ja sen kautta Institute for Pharmaceutical Research and Technologylle, on, siltä osin kuin sitä osittain rahoitetaan maahantuoduista farmaseuttisista valmisteista ja niihin liittyvistä muista valmisteista (kosmeettiset valmisteet) kannetulla maksulla, yhteismarkkinoille soveltumatonta eikä sitä saa myöntää.

3 artikla

Kreikan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden määräajassa tämän päätöksen tiedoksi antamisesta sen soveltamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

4 artikla

Tämä päätös on osoitettu Helleenien tasavallalle.

Tehty Brysselissä 1 päivänä maaliskuuta 1995.

Komission puolesta

Karel VAN MIERT

Komission jäsen